

**LAUWERS, Achiël**, priester, sociaal werker (Ingelmunster 31 augustus 1864 - Brugge 28 december 1910).

Jongere broer van dr. Emiel Lauwers. Na zijn priesterwijding op 22 december 1888 werd hij door mgr. Faict naar Leuven gestuurd voor de kandidatuur natuurwetenschappen, kennelijk met de bedoeling mee te werken aan de op gang gekomen hervorming van de humaniora. Van september 1890 tot juli 1904 verbleef hij aan het klein-seminarie te Roeselare. De laatste zes jaren van zijn leven werkte hij te Brugge voor de christelijke arbeidersbeweging.

In Leuven was hij actief lid van het genootschap Met Tijd en Vlijt. Van september 1890 af evolueerde zijn aandacht naar de sociale problematiek. Met Edward de Gryse maakte hij het begin uit van de Westvlaamse school. Zijn werk betekent een flinke stap naar een Vlaamsgezinde, sociaalbewogen christendemocratie in West-Vlaanderen, niet geheel naast, maar ook niet geheel binnen het streven van De Klauwaert. Deze christendemocratie was merkbaar in De Nieuwe Tijd (1896-1901), in meer dan één opzicht een geesteskind van De Swighende Eede. Toch betekent de stichting van dit weekblad, waar Hugo Verriest en Emiel Lauwers een sterke hand in hadden, een zekere demarcatie tussen flamingantische en sociale priesters. Cyriel Verschaeve en Robrecht de Smet b.v. vervreemdden weldra van deze christendemocratische opzet.

Van 1892 af had de invloed van Lauwers in het topbestuur van de Volksbond een overwicht op de tanende positie van Joris Helleputte. Zijn artikelen in De Nieuwe Tijd, zoals Katholieke Volksgezondheid (nr. van 29 april 1897) en Christenbegrip der Democratie (nr. van 16 juni 1901), dit laatste een haast volmaakte samenvatting van abbé Pottier (*L'Eglise et la démocratie chrétienne*, 1901) en de pauselijke encycliek van 1901, zijn daar doorslaggevende bewijzen van.

Dat Lauwers zijn interesse voor de meer specifieke taal- en letterkundige problemen bewaarde, getuigt zijn belangstelling voor en zijn lidmaatschap van Eigen Leven (1898).

WERKEN: *Bijdragen over 't maatschappelijk vraagstuk. Verzamelde artikelen van E.H. Lauwers* (1913).

LITERATUUR: H. vanden Driessche, *Parochiale christene gildenbond. 25 jaar werking 1871-1896* (1896); - *Het christen werkersverbond Rousselare 1891-1898* (1898); - *Jaarboek Belgische Volksbond* (1899-1908); - A. de Groeve, *Eerwaarde heer Achiël Lauwers. Een woord over zijn leven en zijn werk* (1911); - A. Logghe, *Verslag over de vakbeweging in Brugge* (1912); - A. de Groeve, *In memoriam Achiël Lauwers*, in *Ons volk ontwaakt*, jg. 11, nr. 2 (1913); - P. Allossery, *L'Action sociale catholique*, in *Le diocèse de Bruges 1830-1930* (1930, p. 61-96); - S. Scholl, *Geschiedenis van de arbeidersbeweging in West-Vlaanderen 1875-1914* (1953); - C. van Gestel, *Het onthaal van Rerum Novarum in binnen- en buitenland*, in *De Gids op maatschappelijk gebied*, jg. 57, nr. 4 (april 1966, p. 339-366); - M. vander Linden, *E.H. Achiël Lauwers. Zijn leven, zijn sociale leer* (licentiaatsverhandeling Kath. Univ. Leuven, 1968); - S. Scholl, *Verslagboekje van de proostenvergaderingen van e.h. A. Lauwers*, in *Bronnen voor de geschiedenis van de katholieke arbeidersgroeperingen en organisaties. Colloquium Bronnen voor de religieuze geschiedenis van België* (Interuniversitair centrum voor hedendaagse geschiedenis, Bijdragen 54, 1968, p. 109-110).

ROMAIN VANLANDSCHOOT